

Sagsnr.
2023 - 3897

Doknr.
702644

Dato
01-05-2023

Notat - Nøgletal om udsatte børn og unge

Dette notat beskriver udvalgte nøgletal om udsatte børn og unge. Notatet har følgende underoverskrifter:

- 1) Børn udsat for vold i hjemmet
- 2) Anbragte børn og unge
- 3) Børn af forældre, der er alkoholikere
- 4) Børn og unge udsat for seksuelle overgreb

1) Børn udsat for vold i hjemmet

Omfanget af børn, der vokser op med vold i hjemmet, er afdækket i flere forskellige undersøgelser og kan variere efter opgørelsesmetode. Fx vil andelen, der har været udsat for fysisk vold, være markant højere, når der medtages handlinger i form af at være blevet skubbet eller rusket, end hvis der fx ses på, om barnet er blevet slået.

En spørgeskemaundersøgelse af Børns Vilkår fra 2022 viser, at blandt 1.156 elever i 8. klasse er der 22 pct., der svarer, at de har været udsat for fysisk vold fra deres forældre, stedforældre eller plejeforældre i løbet af det seneste år. Det indebærer fx at være blevet skubbet/rusket, nevet, slået og revet i håret. Der er 9 pct., der har været udsat for grovere fysisk vold i form af slag med flad hånd, slag med knyttet hånd, slag med genstande og spark af deres forældre, stedforældre eller plejeforældre i løbet af det seneste år.

Undersøgelsen viser også, at 23 pct. af børnene svarer, at de har været udsat for psykisk vold af deres forældre, stedforældre eller plejeforældre inden for det seneste år, fx ved gentagne gange at blive kaldt noget, der gjorde barnet ked af det, at blive udelukket med tavshed, eller at blive truet med at blive smidt ud hjemmefra. Der er blandt andet 6 pct. af børnene, der er blevet udelukket med tavshed, og 4 pct. er blevet truet med noget voldsomt.¹

En anden undersøgelse af VIVE viser, at blandt 52.010 børn på hhv. 9 måneder, 2 år og 3 år, har ca. 12 pct. oplevet dask, rusk, smæk eller er blevet slået af deres forældre i løbet af de sidste to måneder. Opgørelsen er baseret på svar fra forældre i perioden 2017-2018.²

2) Anbragte børn og unge

I 2021 var omkring 13.500 børn og unge i alderen 0-17 år anbragt uden for hjemmet. Det svarer til ca. 1 pct. af alle 0-17-årige børn og unge i befolkningen.

3) Børn af forældre, der er alkoholikere

Der findes ikke præcise opgørelser af, hvor mange børn og unge, der vokser op i familier med alkoholmisbrug. Det skyldes blandt andet, at misbruget i mange familier holdes skjult for omverdenen.

¹ Børns Vilkår (2022): Vold mod børn i Danmark – Analyse af fysisk og psykisk vold i hjemmet

² VIVE (2021): SPOR – Børns udvikling og trivsel gennem livet – Præsentation af undersøgelsen og udvalgte resultater fra første dataindsamling 2017/2018

Sundhedsstyrelsen har i 2008 skønnet, at 122.000 børn og unge i alderen 0-18 år er vokset op med alkoholproblemer i familien³. Skønnet baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse besvaret af 4.015 personer. Og i en undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed fra 2015 svarede 19,3 pct. af de adspurgte, som var mellem 18 og 64 år, at de i deres barndom og ungdom havde boet sammen med en voksen, der drak for meget.⁴

4) Børn og unge udsat for seksuelle overgreb

Det er i en videnskabelig artikel fra 2013 estimeret med en vis usikkerhed, at ca. 2 pct. af en årgang har været udsat for grove seksuelle overgreb som barn eller ung i form af voldtægt af forældre eller værger. Det svarer til 1.200 børn og unge i en gennemsnitsårgang på 60.000 personer.⁵

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har efter førstebehandlingen af Barnets Lov været i dialog med to af forskerne bag den videnskabelige artikel, som tallene er baseret på. De har oplyst pr. mail til ministeriet, at der er en formidlingsmæssig fejl i den videnskabelige artikel. Fejlen vedrører, at det eksempelvis også kan være andre familiemedlemmer, som står bag overgrebene. Hvis man alene ser på voldtægt begået af forældre eller stedforældre, vil andelen således være lavere end 2 pct.

³ Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed (2008): Alkohol i Danmark. Voksnes alkoholvaner og holdning til alkoholpolitik.

⁴ Statens Institut for Folkesundhed (2016): "Alkohol i Danmark 2015. Vaner, skader på andre og holdninger".

⁵ Mogens N. Christoffersen, Cherie Armour, Mathias Lasgaard, Tonny E. Andersen and Ask Elkjær (2013). The prevalence of Four Types of childhood Maltreatment in Denmark